

Litteratur

Paul Wiles & F. H. McClintock (eds): *The Security Industry in the United Kingdom. Papers presented to the Cropwood Round Table Conference, July 1971. University of Cambridge, Institute of Criminology, Cambridge 1972. 105 s. £ 1.50.*

Under indtryk af de lovlige myndigheders øgende magtesløshed over for forskellige sikkerhedstruende fænomener i samfundet — herunder også kriminelle fænomener — har det private initiativ søgt at løse nogle af de problemer, som befolkningen eller bestemte befolkningsgrupper med større eller mindre føje har ment, at myndighederne ikke kunne eller ikke ville tage sig tilstrækkeligt af.

Denne situation er ikke ny. Selvom det er en relativt ny historisk situation, at det offentlige pålægges et så omfattende ansvar for opretholdelse af borgernes tryghedsfølelse, som det nu er tilfældet. I de fleste udviklede lande har man længe fulgt det princip, at offentlige og private sikkerhedsforanstaltninger levede side om side i samarbejde eller i blid konkurrence med hinanden og gensidigt supplerende snarere end gensidigt overlappende.

Der er ingen skarp grænse mellem det legitime, det accepterede private initiativ, som f. eks. er repræsenteret i Det kriminalpræventive Råd, i autoriserede vagtselskaber, oplysningsbureauer, husdetektiver, alarmsystemfabrikanter, på den ene side, og det uacceptable i form af uautoriserede vagtværn eller privatdetektiver, sortlistesystemer, vigilantkorps, body-guards, selvforsvarsinstrumentfabrikanter og direkte selvtægt på den anden side. Der er imidlertid nok en eller anden grænsezone, som ikke bør overskrides, hvis man vil undgå, at selvtægts- og selvhjælpsinstitutioner breder sig på de offentlige myndigheders bekostning, eller at underlødige forretningsmæssig spekulation i uhenigtsmæssige alarmsystemer, låsemekanismer osv. eller i farlige selvforsvarsanordninger sætter befolkningens sikkerhed på spil og narrer dem til tåbelige investeringer.

Det tjener hverken liberale eller humane kriminalpolitiske målsætninger, at offentlige myndigheder spiller sig deres fysiske magtmonopol af hænde og opgiver at håndhæve retten i det sociale system de tjener. Samarbejdet med borgerne i disse spørgsmål er derimod af afgørende betydning. Derfor er det interessant at læse de indlæg, som fremkom under den engelske round-table-konference om sikkerhedsindustrien i U. K.

I indledningen understreger redaktørerne af rapporten, *McClintock & Wiles*, den private sikkerhedsindustri stigende betydning i samfundets daglige liv. Synspunktet uddybes af *Sir Leon Radzinowicz* i hans tale ved konferencens åbning.

De enkelte sektioner diskuterede: I Brugen af tyverialarm, II Vagtmandskab, III Forholdet mellem politiets ressourcer og den private

sikkerhedsindustri, IV Sikkerhedsindustrien i U. K., dens vækst, rolle og fremtid, V Væksten i kreditsystemerne, VI Oplysning, forskning og sikkerhedsindustri.

Hver sektion består af et eller to indlæg og et resumé af den efterfølgende diskussion.

Både fra en forskningsmæssig og fra en kriminalpolitisk synsvinkel er området underudviklet, men vel værd at dyrke.

Konferencen er et skridt i denne retning, selv om den bidrager meget lidt til at løse de enkelte problemer. Den formår knapt nok at stille dem op på en frugtbar måde. Mødets deltagere viste den samme teknologiske defaultisme, som man møder overalt, når man diskuterer „falske alarmer“ med politi- og sikkerhedsfolk. Det forekommer i hvert fald anmelderen, at de nuværende alarmsystemer passer bedst til „Ebberød Bank“, når 95 % af de automatiske alarmer er falske og 3—4 % er øvelser og prøver, medens kun 1—2 % er sat igang ved egentlige indbrud, hvoraf igen kun en trediedel fører til anholdelse af gerningsmændene. Når pågribelserne på gerningsstedet er så få, må det bl. a. tilskrives den omstændighed, at politifolkene, der omgående rykker ud hver gang og hurtigt når frem til gerningsstedet, i reglen må vente i længere tid på, at ejeren eller hans betroede mænd skal komme med nøglerne og lukke dem ind. I mellemtiden er tyvene væk og sporene kolde. Spild af tid, spild af ressourcer. Der skal store værdis beskyttelse til for at opveje et sådant spild.

Den bemandede sikkerhedstjeneste (vagtselskaberne) står nok bedre for en cost-benefitanalyse. Her er der dog visse problemer dels med rekruttering, udvælgelse og træning af mandskabet dels med avancement og mulighed for at bevare den bedste del af personellet i tjenesten i en årrække.

Afgrænsnings spørgsmål mellem sikkerhedsindustriens og politiets indbyrdes kompetence diskuteredes på konferencen, men ikke særligt dybtgående. Diskussionen er refereret i rapportens tredje afsnit. I fjerde afsnit videreføres og uddybes denne diskussion særligt med henblik på det offentliges indseende og kontrol med sikkerhedsindustrien og dens eget ansvar overfor offentligheden. Det femte afsnit drøfter bl. a. på basis af amerikanske og japanske erfaringer betydningen af kreditkortsystemer og de dermed sammenhængende nye former for kriminalitet. I USA menes det, at de direkte tab som følge af kreditkortsvindel udgør 4½ % af hele kreditkortomsætningen i USA.

Det sidste afsnit om „The Role of Information and Research“ munder ud i nogle selvfølgeligheder: 1. Forskeren vil gerne have adgang til sikkerhedsindustriens oplysninger af kriminologisk relevans. 2. Sikkerhedsindustrien bør bidrage til kriminalstatistikens offentligt tilgængelige oplysninger i overensstemmelse med *Perks komiteens* forslag fra 1967. 3. Sikkerhedsforanstaltningernes effekt bør belyses af forskerne.

Fra de private selskabers side anføres nok positiv holdning over for

forskning, men iøvrigt de sædvanlige kommercielle betænkeligheder ved at give forskere og andre indblik i forretningshemmeligheder. Til gengæld hæver forskerne deres pegefingre og foreholder sikkerhedsindustriens repræsentanter deres særlige ansvar over for offentligheden.

Dermed har det gængse videnskabshykleri fået sin tribut fra begge sider. Længere kan man nok ikke nå i den diskussion i en tid, hvor forretningsfolk ikke må drive forretning bare for at leve, og hvor forskere ikke må leve bare for at forske.

Det er imidlertid godt, at en dialog er kommet igang, og vigtigt, at den fortsætter. Problemområdet er væsentligt. Det drejer sig bl. a. om prisen for vor retsbeskyttelse.

Preben Wolf.

Resource Material Series no. 1—4. UNAFEI, Japan, marts 1971—oktober 1972.

UNAFEI — United Nations Asia and Far East Institute for the Prevention of Crime and Treatment of Offenders — oprettedes i udkanten af Tokyo i året 1962 med dr. Norval Morris som den første direktør. Instituttet har til formål at gennemføre træningsprogram for folk fra Asien, beskæftiget inden for det område, som instituttets navn angiver, at udføre forskning inden for samme område, at tjene som dokumentationscentral for materiale indenfor arbejdsområdet for de asiatiske lande, og endelig at holde kontakt med de asiatiske landes regeringer for i fornødent omfang at tjene disse med forskellige former for rådgivning. — Se iøvrigt nærmere om Instituttet i „New Horizons in Social Defence Training and Research — A Survey of the First Eight Years Work at UNAFEI“, Fuchu, Tokyo, 1970.

Instituttet udsender nu regelmæssigt en publikation to gange årligt, kaldet „Resource Material Series“. Denne publikation indeholder dels forskningsmateriale m. v. fra instituttets arbejde, dels, for så vidt angår det første hæfte hvert år, en beretning om instituttets virksomhed i det foregående år.

Serien synes at måtte have nogen interesse for en skandinavisk læserkreds, dels fordi man gennem denne publikation får et udmærket og meget aktuelt billede af de problemer, som man møder i de asiatiske lande, dels fordi man med disse hæfter har en af de meget få kilder, der vedrører asiatiske lande, og som er skrevet på et europæisk sprog.

Resource Material Series no. 1 — 157 sider: Dette første bind i serien indeholder to dele, nemlig dels bidrag fra kursusdeltagerne, dels artikler, skrevet af fakultetets egne medlemmer, herunder gæsteprofessorer, hvoraf der inviteres nogle stykker hvert år for kortere eller længere tid.

Deltagernes bidrag er opdelt i fire grupper. Første gruppe drejer sig om forholdet mellem offentligheden og politiet, anklagemyndigheden og „den juridiske virksomhed“. Den anden gruppe beskæftiger sig med „Offentlighedens rolle i kriminalitetsbekæmpelsen“. Tredie gruppe bærer overskriften „Offentlighedens rolle i institutionsbehandlingen“, og den sidste er samlet under overskriften „Offentlighedens rolle i forbindelse med betingede domme, prøveløsladelse og behandling i frihed“.

Den afdeling, der indeholder fakultetsmedlemmernes artikler, er helt domineret af artikler skrevet af direktør Harold G. Weir, Australien, som var gæsteprofessor på UNAFEI i forårssemesteret 1970. — Weirs artikler drejer sig om forskellige aspekter af offentlighedens deltagelse på forskellige stadier af en straffesags forløb. — En forelæsning af vicedirektør Fred. D. Fant, USA — gæsteprofessor i efterårssemesteret 1970 — er af interesse: „Participation of the Public in the Criminal Justice System“. — Herudover indeholder det foreliggende bind en omfattende og grundig præsentation af problemerne i „Participation of the Public in the Prevention and Control of Crime and Delinquency“, set fra japansk side og beskrevet af UNAFEI's direktør, Atsushi Nagashima. Som et annex er indsat en del oversigter, der på overskuelig måde forklarer hovedlinierne i det japanske straffeprocessuelle system.

No. 2 — 237 sider: Dette bind, som er udsendt fra Institutet i november 1971, indeholder en særdeles interessant indledningsartikel af professor B. J. George Jr., USA, „Human Rights in Criminal Justice“; artiklen er en samling af forfatterens forelæsningsmanuskripter fra hans periode som gæsteprofessor på UNAFEI. — Professor George behandler sit emne med stor autoritet og med referat af et betydeligt baggrundsmateriale, navnlig, men langt fra udelukkende, hentet fra Amerika. — En anden gæsteprofessor, H. G. Moeller, USA, bidrager med en artikel om „Community Based Programmes in the Integrated System of Correctional Treatment“, og fra japansk side er der produceret en artikel om problemer i forbindelse med en forestående straffelovsrevision. Præsentationen er informativ omend en smule steril. Arbejdets enestående langsommelighed synes at være det mest opsigtsvækkende, set fra en skandinavisk synsvinkel.

2. del af dette bind indeholder en præsentation af strafferets- og processystemet i et betydeligt antal syd-øst-asiatiske lande, fremlagt af kursusedtagere. Beskrivelserne omfatter Ceylon, Indonesien, Iran, Malaysia, Nepal, Pakistan, Singapore og Thailand. — For fængselsfolk vil en artikel om Singapores straffesystem med særligt henblik på de halvåbne forhold i et „medium-security“ fængsel, „Moon Crescent“, være af nogen interesse.

Oplæg og referater fra tre seminarer, „Public Role in Police Activity and Crime Prevention“, „Public Role in Prosecution and Courts“ og

„Public Role in the Treatment of Offenders“, optager den sidste del af dette bind.

No. 3 — 162 sider, udsendt marts 1972 — indeholder ved siden af den årlige rapport tre korte artikler, udarbejdet af to gæstprofessorer i 1971.

Lovell Bixby, Ph.D., USA, har dels skrevet om to moderne fængselsinstitutioner i Japan, dels udmøntet nogle observationer om anvendelse af frivillige medarbejdere i den frie kriminalforsorg i Japan. Direktør Edward B. McConnell, USA, har skrevet en interessant artikel om den stigende betydning af det administrative element i det amerikanske strafferetssystem, og atter i dette bind møder man en række oplæg og referater fra seminarer om „Public Role in Crime Prevention, Police, Prosecution, and Courts“ og „Public Participation in Institutional and Non-Institutional Setting“.

No. 4 — 178 sider, udsendt oktober 1972 — indledes med en omfattende og betydningsfuld artikel af FN's chef for „Social Defence Programs“, W. Clifford, som var gæstprofessor på UNAFEI i en periode i 1972. Artiklen er et kraftfuldt oplæg til et Social Defence Planning kursus på UNAFEI, holdt bl. a. for at leve op til resultaterne af den 4. FN-kongres om kriminalitetsbekæmpelse og behandling af lovovertrædere, afholdt i Kyoto i august 1970. — Cliffords oplæg er suppleret med et par af de mere betydende papirer fra kursusdeltagerne og en af fakultetsmedlemmerne redigeret materialesamling fra samme kursus.

En anden del af fjerde bind indledes med en velskrevet artikel af W. H. Pearce, England, gæstprofessor i forårssemesteret 1972, angående genindpasning af den kriminelle i samfundet, samt en artikel af Teo Boo Lat fra Singapore: „Public Participation in Asian Region — Modalities, Problems and Some Possible Solutions“.

De sidste halvtres sider i dette bind indeholder dels sammenfattende gruppeferater, dels oplæg til gruppearbejder vedrørende emnerne „Crime and Delinquency in a Changing and Complex Society“, „Counter Measures Against Subversive Activities by Radical Students, Secret Society and Criminal Gangs“, og „Problems Involved in Institutional and Non-Institutional Treatment of Offenders“, bl. a. ledet af den fortræffelige tidligere engelske fængselsdirektør Hugh Kenyon.

Med mindre man er anmelder, vil man næppe læse disse bind systematisk, men det er min bestemte opfattelse, at man i disse hæfter får en betydelig materialesamling, der vil være egnet som inspirationsmateriale i en lang række sammenhænge, både praktiske og teoretiske, og at et bibliotek, der lægger hovedvægten på strafferet, kriminologi, straffepoces eller kriminalpolitik, bør inkludere denne serie i samlingerne.

Ole Ingstrup.